

wzorca. W ten sposób, wykorzystywane są nieskomplikowane narzędzia coachingowe w tworzeniu wariantów dopełniającego się i synergicznego modelu współpracy grupowej. Popularna ostatnio forma pracy w postaci tworzenia zespołów projektowych, powoduje dla zarządzającego wiele trudnień. Rotacja ich członków, zmusza współczesnego menadżera do szybkiej i systemowej reakcji w takim szacowaniu zasobów swojego zespołu, aby jak najlepiej dopasować ich do ról grupowych, w których ich potencjał może być maksymalnie wykorzystany. Odpowiedzialność menadżera za osiągnięte wyniki jest zależna już nie tylko od jego predyspozycji indywidualnych, ale również od wiedzy i możliwości jakie dają w zarządzaniu instrumenty stosowane w coachingu. W dobie wysokiej konkurencji porównywanej często do czerwonego oceanu, firmy mają często dostęp do tej samej jakości materiałów, wiedzy, technologii, kapitału. Wygrać mogą tylko te, które będą w stanie dawać z siebie szybko i kreatywną reakcję na zmienne płynące z otoczenia rynkowego. Traktując kapitał firmy jako zespół ludzki, stanowiący o jej rozwoju, najważniejszą zatem jawi się umiejętność współpracy i zarządzania tym kapitałem, gdzie instrumenty coachingowe będą odgrywać bardzo ważną rolę.

UDC 378.4.014.5(439.151)

CSÓRI ZSÓFIA
Munkácsi Állami Egyetem (Ukrajna)

**AZ EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM (BUDAPEST)
MŰKÖDÉSÉNEK KONCEPTUÁLIS ALAPELVEI:
PEDAGÓGIATÖRTÉNETI ÉS IGAZGATÁSI ASPEKTUSAI**

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem(ELTE) Magyarország legrégebbi és egyben legnagyobb egyeteme. 1635-ben Pázmány Péter (1570-1637) esztergomi érsek (1616-1637) Nagyszombat városában (ma Trnava Szlovákiában) egyetemet alapított. Az egyetem irányítását a jezsuita rendre bízta. Az egyetem bölcsészeti és teológiai korból állott, jogosult volt a tudományos fokozatok (baccalaureatus, magister, doctor) odaítélésére. 1667-ben jogi karral egészült ki [5, 112-114. l.]. A felvilágosult abszolutizmusban az egyetem egyre inkább állami irányítás alá került. 1769. november 7-én Mária Terézia megalapította az egyetem negyedik, azaz orvosi karát [6, 13-14. l.]. Ezzel az egyetem szervezete a klasszikus értelemben teljessé vált.

1777 nyarán az egyetemet Budára költöztették. A teológiai kar a volt budai jezsuita rendházba költözött, a többi a királyi palotában helyezték el [2]. Az ugyancsak ekkor életbe lépett országos oktatási szabályzat, a Ratio Educationis változtatott az új helyén megnyílt egyetem szervezetén. Az egyetem keretében kezdődött meg speciális tanfolyamok formájában a mérnökképzés és az állatorvosképzés. Az intézményt 1784-ben Budáról Pestre áthelyezték. Az oktatás nyelve 1844-ig a latin volt [3, 6. l.].

1848-ban született meg a XIX. törvény, amely a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium fennhatósága alá helyezte az egyetemet mint nemzeti intézményt és kimondta a tanszabadságot [4, 50. l.]. Az 1867-es kiegyezés után kezdődött az egyetem történetének legintenzívebben fejlődő szakasza. A kari szerkezet nem változott, de új tanulmányi épületek, Egyetemi Könyvtár, központi épület készült el, növekedet a tanszékek száma, és az egyetem Magyarország legfontosabb tudományos központjává nőtte ki magát [3, 6. l.]. A századfordulóra a világ 15 legjelentősebb egyeteme közé került [2]. 1895-től a nők is beiratkozhattak az egyetemre [6, 93. l.].

Az egyetem neve 1921-től Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem lett. A hallgatók felvételét korlátozta a numerus clausus törvény. A húszas években a budapesti Tudományegyetem fejlesztésére kisebb összegek jutottak, mivel a megcsonkított országban az újonnan létrejött vidéki egyetemek (Debrecen, Szeged, Pécs) igényeltek nagyobb támogatást [3, 6. l.].

1945 után új tanárokkal egészült ki a professzori kar, megkezdődött az esti rendszerű oktatás [6, 120-121. l.]. 1949-ben a Bölcsészeti Karból kiválva önállósult a Természettudományi Kar. 1950-ben állami utasításra elcsatolták az egyetemről a Római Katolikus Hittudományi Fakultást, s az önálló akadémia lett. 1951 elején államigazgatási okokból önálló egyetemmé vált az Orvostudományi Kar [2].

1950-ben vette fel az egyetem Eötvös Loránd, a világhírű fizikus, korábbi rektor és Magyar Tudományos Akadémia elnök nevét (1950. évi 35. sz. tvr.), és megszűnt az évszázados joga a tudományos fokozatok adományozására [4, 110. l.]. 1954-től önálló felsőoktatási intézmény lett az ideológiai és az orosz nyelvi képzést végző Lenin Intézet. 1953 és 1956 között két-két kisebb karra bomlott fel a Természettudományi és Bölcsészettudományi fakultás [3, 7. l.].

Az 1956-os forradalom a budapesti egyetemisták megmozdulásával kezdődött, s őket is sújtotta a forradalom utáni megtorlás. A kádári konszolidáció időszakában lassú enyhülés kezdődött. 1963-tól megszüntették a származás szerinti felvételi rendszert [6, 150-151. l.].

A hetvenes évek második fele és a nyolcvanas évek sok változást hoztak az egyetem és az oktatás szerkezetében. 1983-ban az egyetem Tanárképző Főiskolai Karral egészült ki [4, 124. l.]. A nyolcvanas évek közepén kezdődött meg az új látványos egyetemi campus tervezése, majd építése.

A rendszerváltozás után az ELTE hallgatói létszáma intenzíven nőtt, tudományos kapcsolatai gyarapodtak. Az egyetem 1993-ban visszanyerte a tudományfokozat-adás jogát és létre hozta az ország legszínvonalasabb doktori iskoláit. Az 1993. évi LXXX. törvény az egyetemi professzori cím megszerzésének feltételévé tette a habilitációt [6, 192. l.].

A széttagolt egyetemi hálózat integrálásának során 2000. január 1-jétől az ELTE részévé vált a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, valamint a Tanító- és Óvóképző Főiskolai Kar. A Szenátus döntése alapján a két kar nevéből 2009. július 1-től a «főiskolai» jelző elhagyásra került.

Az Egyetemi Tanács 2001-es és 2002-es határozataival kezdeményezte a Magyar Köztársaság Kormányánál három új egyetemi kar létrehozását és egy karának megszüntetését. A Kormány elfogadta a javaslatot, és az ELTE karait megállapító korábbi jogszabályi rendelkezést módosítva létrehozta az Informatikai Kart, a Pedagógiai és Pszichológiai Kart és a Társadalomtudományi Kart, valamint 2003. augusztus 31. napjával megszüntette a Tanárképző Főiskolai Kart. A karon folyó képzés azonban nem szűnt meg, azt – az adott szaktól függően – a Bölcsészettudományi Kar, a Természettudományi Kar, az Informatikai Kar és a Pedagógiai és Pszichológiai Kar vette át. Az új karok 2003. szeptember 1-től kezdték meg működésüket [3, 7. l.].

Az ELTE 2010-ben kutatóegyetemi címet kapott, 2013-ban pedig kiemelt egyetemmé nyilvánították.

A magyarországi egyetemeknek és főiskoláknak az Országos Felsőoktatási Információs Központ (OFIK) által az oktatók és a hallgatók kiválósága alapján összeállított abszolút rangsora szerint az Eötvös Loránd Tudományegyetem a legjobb magyarországi felsőoktatási intézmény 2010-ben. A listát a HVG Diploma 2011 különszáma adta közre [2]. A HVG 2016-os összetett lista alapján az ELTE második helyen található (a Semmelweis Egyetem vezeti a HVG 2016-os felsőoktatási rangsorát). Az intézményi összesített rangsor összeállításakor figyelembe vették a nappali alap- és osztatlan képzésekre első helyen jelentkezők számát, a felvettek pontátlagát, a B2-es vagy C1-es nyelvvizsgával felvett hallgatók átlagát, a középiskolai tanulmányi versenyeken kiemelkedő helyezést elért elsőévesek számát, a tudományos fokozattal rendelkező oktatók számát és arányát, az egy – tudományos fokozattal rendelkező – oktatóra jutó nappali tagozatos hallgatók számát, valamint az MTA-címekkel rendelkező oktatók arányát [1].

Az Egyetem korábbi diákjai és professzorai közül öten lettek Nobel-díjasok. Itt tanult Kossuth Lajos, Szondi Lipót és Eszterházy Péter. Itt doktorált Erdős Pál, Kodály Zoltán és Neumann János.

A legjobb egyetemek és főiskolák: megjelent a HVG 2016-os felsőoktatási rangsora : http://eduline.hu/felsooktatas/2015/11/18/HVG_Diploma_rangsor_2016_DKWCB9

1. Eötvös Loránd Tudományegyetem: http://www.wikiwand.com/hu/E%C3%B6tv%C3%B6s_Lor%C3%A1nd_Tudom%C3%A1nyegyetem. 2. Eötvös Loránd Tudományegyetem. Ténykönyv 2008/2009 // Kiadja az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora. – Budapest : ELTE Eötvös Kiadó, 2008. – 604. l. 3. Kardos, József. Ezeréves a magyar iskola / József Kardos. – Budapest : Korona Kiadó Kft., 1996. – 192. l. 4. Mészáros, István. A katolikus iskola ezeréves története Magyarországon / István Mészáros. – Budapest : Szent István Társulat, 2000. – 347. l. 5. Szögi, László. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem története képekben / The Illustrated History of the Eötvös Loránd University Budapest (ELTE) / LászlóSzögi. – Budapest : ELTE Eötvös Kiadó, 2015. – 279. l.

УДК 331:378.14

О.М. БАЧИНСЬКА

кандидат економічних наук,

Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль, Україна

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Діяльність більшості людей, як правило, мотивована не одним, винятковим і всеосяжним мотивом, а комбінацією безлічі різноспрямованих і одночасно діючих мотивів
А.Маслоу

Вступаючи до ВНЗ ми керуємось певними мотивами: свідомими або підсвідомими. Мотивація студентів як до навчання на певній спеціальності, так і до засвоєння нових знань дуже неоднорідна і залежить від безлічі чинників: індивідуальних особливостей людини, рівня розвитку студентського колективу і викладацького штату освітнього закладу, застосовуваних методик навчання тощо. Мотивації до навчання є досить непростим і неоднозначним процесом зміни відношення особи як до окремого предмета вивчення, так і до усього освітнього процесу.

Відомо, що провідними мотивами вступу до ВНЗ є інтерес до професії. Правильне виявлення професійних інтересів і схильностей є важливим прогностичним чинником задоволеності професією у майбутньому. Однак, зазвичай, цього недостатньо для якісного засвоєння знань і формування професійних навичок у майбутніх спеціалістів, тому необхідно сформувати інтерес студентів до самого процесу навчання. Можливість створення педагогічних умов розвитку інтересу до навчання і його формування наголошувалася багатьма дослідниками. Зокрема, за Л.С. Виготським, інтерес до навчання формується під дією трьох основних законів педагогіки:

1. Перший педагогічний закон гласить: перш ніж ти хочеш призвати студента до якої-небудь діяльності, зацікавив його нею. Потурбуйся про те, щоб виявити його готовність до цій діяльності, що у нього зібрані усі сили, необхідні для неї, і діяти він буде самостійно, а викладач буде тільки керувати його діяльністю.

2. Інтерес повинен бути спрямований на предмет, що вивчається, а не проявляється під впливом нагород, покарань, страху, бажанням угодить і т. п. Таким чином, другий закон полягає в тому, щоб не лише викликати інтерес, але щоб цей інтерес був належним чином спрямований.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>